Alleged Harassment by the Police

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮರಗಳ ವಿನಿಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೇನೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. Innocent people are being arrested by the police. Therefore, immediate action by the Government is necessary.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

Mysore Appropriation Bill, 1973 and Mysore Appropriation (Vote on Account Bill) 1973

Introduction

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Madam, I beg to introduce the following Bills :

(1) The Mysore Appropriation Bill, 1973.

(2) The Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973.

MADAM SPEAKER.—The Bills are introduced*

Mysore Appropriation Bill, 1973

Motion to Consider

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Madam, I beg to move.—

"That the Mysore Appropriation Bill, 1973 be taken into consideration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved :—

"That the Mysore Appropriation Bill, 1973 be taken into consideration."

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ; ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾದ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲು ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಾಬುಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 129 ಕೋಟಿ 70 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ನಾನಾಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೋಷನ್—ಬಿಲ್ ನಂಬರ್ 2ರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್—2 ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿಗೆ 130 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಎಂಥಾ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ಕೆಲಸ

* The Bill is reproduced as annexure to this volume.

ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನಧಿಕೃತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸತಕ್ಕ ತಕರಾರು ತಃಖ್ತೆ ಅಥವಾ ಟಿ. ಟಿ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಪಾತಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟಿ. ಟಿ. ಫೈನನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನಿಗೇನು ಒಂದು ಅಪ್‌ಸೆಟ್ ಬೆಲೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಈ ಟಿ. ಟಿ. ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ತನಿಖೆ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರತ್ತ ನಾನು ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇದೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಯಾವಾಗ ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರೆಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇವರೇಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚಾನ್ಸ್. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿನಾಕಾರಣದಿಂದ ತೆರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರೆಂಬುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ: ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಅಕ್ರಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಕಾನೂನಿಗೆ ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲೇಕೆರೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಹಣವನ್ನು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ತಾಶೀಲ್ದಾರ್ರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶಿರಸ್ತೇದಾರರಿಗೂ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾಶೀಲ್ದಾರರು ಹೇಳಿದರೆ, ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ನಾನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಈ ಪೈಪೋಟಿ ಏಕೆ ಎದ್ದಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಪಡೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದಿವಸ ಇವರು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕ್ಲೈಂ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಹಿಸ್ಸೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಈ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರು 10ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಭವನದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆಂದು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಭವನದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದಿಟ್ಟತನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ದಸರಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಂಟಾದ ಪತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರಾದ ಜನರು ಮೈಸೂರಿನವರು ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಷಾಂಶವಿರಬೇಕು, ಸತ್ಯಾಂಶವಿರಬೇಕು ಎಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೆ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ, ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ಭವನದ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತರ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿವೆ. ಇವರಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಲಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಸರಕಾರ ಧಾರವಾಡ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಹಣ ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆ ಯುತ್ತಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಂಬರು ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸುಮಾಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಅಪಾದನೆಯಿದೆ. ಇದು ನಿಜವೇ, ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತು ಕೊಡಲು ಹಣ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂಡಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಅವ್ಯವಹಾರವೇನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವ ಅವರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವರು. ಅವರು ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಅಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುವುದು. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಂತೆ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡಿರುವರೇ, ಎಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎ.ಸಿ., ಡಿ.ಸಿ. ಮುಂತಾದವರು ಅವರ ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನನಗೆ ಕಳಿಸುವರು, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಸಿಟ್ ಟು ಧಾರವಾರ ಎಂದಿರುವುದು, ಬಂದು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುವರು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವವರೇ? ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಸಭೆ ಕರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರೇನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವರು, ಯಾವ ರೀತಿ ಆ ಸಭೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೇನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಸುತ್ತಿಬಂದು ವರದಿ ಮಾಡುವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕಷನ್ ನೋಟ್ಸನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ಆಡಿಟ್ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ಇದು ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಔಷಧಿ, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಣ ಕೊಡುವರು. ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಡಿ.ಓ.ಗೆ ಔಷಧಿ ಇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯ ಬರುವ ಕಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಕೆಲಸವಿರುವ ಕಡೆ ತನಿಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕು.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಕೂಡ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಒಂದೇ ಒಂದು ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಡದಿದ್ದರೆ, ಅನೇಕ ದುರುಪಯೋಗದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಸ್ಥಾನೀಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತು ಇಲ್ಲ. ತರಬೇತು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾನೀಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸ್ಥಾನೀಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೀವು, ತಕ್ಷಣ ತರಬೇತು ಪಡೆದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಸಬ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯ

ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಐಟಂ ನಂಬರ್ 16ರಲ್ಲಿ, ಸಬ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುದಿವಸಗಳಿಂದ ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಸ್ಥಳ ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಅವರು ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಈ ರೀತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಚೂಟರಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಟೆಡ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅವನಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಈ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ, ಎಲ್ಲವೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಹಿತವಾದ ವ್ಯವಹಾರ, ಬರೀ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ಸ್ ವಿಸಿಟ್ಸ್, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮಾಡಿದ್ದು ತನಿಖೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ತನಿಖೆ, ಈ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಕ್ಷಾಮ ಕೊಡುಗೆ ಸ್ಕರವಾಗಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 10ರಲ್ಲಿ ಐಟಂ ನಂಬರ್ 4 ರಲ್ಲಿ, ಬರಗಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರದ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹಣ ಕೇಳುವಾಗ, ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಶೆಟ್ಟರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಸಾಮಾನಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಹೇಳಿದರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುವುದು, ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುವುದು ಈ ರೀತಿ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ, ಜನರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಚೌಕಾಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಚೌಕಾಸಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ; ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅಮೀರ್‌ಗಂ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಸಮಗ್ರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾವ ನೀತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ನಾಯಕರು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಸಿ. ಐ. ಡಿ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ನಿಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ ? ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಿ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ, ಎಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಹಣ ರೈತನ ಹಣ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಾಣಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಮಾಡುವ ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಿರಿ, ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸುರೆ ಲೆಕ್ಕದ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಡರ್ ಮತ್ತು ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಇಲ್ಲ. ಚಪ್ರಾಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದವನು ಇವೊತ್ತು ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ

ನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮು... ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜ... ಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ... ಸೂಕ್ತ ? ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಇಟ್ ಈಸ್ ಎ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗೂ ಕೂಡ ತಾಯಿಬೇರು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಬೇಕಿತ್ತೋ ಎಷ್ಟು ಹಣಬೇಕಿತ್ತೋ ಆಗಿನಕಾಲದ ಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇವ್ವಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬ್ರಿಟೀಷರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ್ಗೆ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪಿತವಾದ ವರ್ಗಗಳು ಬಂದು Police State is being transformed into Social Welfare State ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕಾಲ ಬಂದಿರುವಾಗ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ.

ಇನ್ನು ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೊದಲು ಈ ಇಲಾಖೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಇಲಾಖಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದು ಸಿಸ್ಟರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ತ. ಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾನ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂಥಾ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಇಲಾಖೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡುವ ಸರ್ವೆ ವರ್ಕ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರೂ ಮರದ ಹನಿ ಬಿಡದು ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇಯರ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಗ್ರೂಪ್ಸ್‌ಗೆ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಅವರು ಒರ್ಜಿನಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್ ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ವೇಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರೋ ಅದನ್ನು ಈಕ್ವಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ನಿರುತ್ಸಾಹ, ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ರದ್ದಾದರೂ ಕೂಡ ಕಂದಾಯ ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಂದರೆ ಸಾಕು, ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ನೈತಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜನಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಮತ್ತೆ ಬಂದು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದ ಮೋಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಕ್ಸೈಜ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜನರಲ್ ಫಂಡ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವಾಗ ನೈತಿಕವಾಗಿ ಜನಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾಪಗಾಂಡ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಂಜಾಟ ಇದೆ. ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಆಳ್ವರವರು ಬಹಳ ಗಹನವಾಗಿ ಸ್ಟಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಹಕಾರ ತಜ್ಞರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಆದರೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ತರಪೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಕೊಡದೆ ಯುವಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೋಕು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉತ್ಸಾಹಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ (ಡಿ. ವೈ. ಎಸ್. ಪಿ.) ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮೃಗವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಮೃಗವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಈ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

3-00 P. M.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪಾಪ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ತರಪೇತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಅಂಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಹುಡುಗತನ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅದೇ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿವೈಎಸ್‌ಪಿ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅವರ ಜೀಪನ್ನು ಓವರ್‌ಟೇಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾರಿನ ಡ್ರೈವರ್ ಹತ್ತಿರ ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಫಿಗರ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಭಾಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನದಿನ ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಬೇಡಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮವರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನೀವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮತ ಪಡೆದು 165 ಜನ ಕೂತಿರುವಾಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭೇದಭಾವ ಮಾಡುವುದು ಮರೆತುಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಫೋಟೋ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಯಾವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ 1973 ಅದರ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಆಖೈರು ವರೆಗೂ ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಆ ದುಡ್ಡು ಸಾಲದೆ ಬಂದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ಮತ್ತೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂಸ್ಥಾ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮನೋಭಾವ ಬಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಫಲ ಉಣ್ಣುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಅವರ ಚಿತ್ರ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಮರ್ಡರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಅವು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮರ್ಡರ್ಸ್ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಾವೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪೋಲೀಸರ ಗುರಿ ಏನು ಇರಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಂತಹ ಪೌರರನ್ನೂ ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. If God is the Architect of man Educationists are the Architects of human mind. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಂದು ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ವಹಿಸಿ ಇವನ್ನು ತಳಹದಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ certain number of Co-operatives will be brought under the operation of the audit. ಕೆಲವು ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಒಂದು ಸಲವೂ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಸಲ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. 15 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಆಡಿಟ್‌ಗೆ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ. ಮತ್ತು ಆಡಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದರ ಮಾಯಿದೆ 2 ವರ್ಷ ಮೀರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ನೀಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಡಿಟ್ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಜನಗಳ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಮಾಯಿಸತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಚಿತ್ರ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೇವೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟಿ ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ ಈರೀತಿ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ,

ಇನ್ನು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಇದೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ. ಅದು ಹೋಮ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಆಗಿತ್ತು. ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಎಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್, ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೆಂಬಲ ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಹೇರುವ ಬದಲು ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇವು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು [illegible]ನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಎಂದರೆ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಇರಬಾರದು. ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹುಕಾರರಾಗುವುದು, ಬಡವರಾಗಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರಾಗುವುದು, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಅದರ ಸಂಕೇತ. ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಅಮಾನಿ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಹೆವಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಲಾರಿ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರೆನ್ಸ್ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಅವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದು ಪುಸ್ತಕದ ಬದನೆಕಾಯಿ. ಅದರಿಂದ ಫಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಡವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವರು ಎಂದು ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವದಿಂದ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಂಗ್ಲಾದೇಶದ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟಿಮೆಂಟ್ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅವಕ್ಕೆ ಲಿಂಕ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಡವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಕ್ಕಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರೆ ಈ ಹೊತ್ತಲ್ಲ, ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಅಥವಾ 40 ವರ್ಷದ ನಂತರವಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ) —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಯ ಪರಿಮಿತಿ ಸೀಮಿತವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಿನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೋ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

[CHAIRMAN (Smt. SUMATI B. MADIMAN) in the Chair]

ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಹೊತ್ತು ಏನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ, ನಿದಾರ್ಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆಶಯವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

3-30 P. M.

ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್‌ಬೆಂಡ್ರಿ ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಒಂದು ಡೈರಿ ಫಾರಂನ್ನು ಸುಮಾರು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದಂತಹ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ? ಈ ಒಂದು ಫಾರಂ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ? ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂ ಕಾನೂನಿಗನುಗುಣವಾಗಿ 1961 ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸೀಲಿಂಗು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಕಾನೂನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಈಗ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾಯಿದೆಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ 14ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಡೈರಿ ಫಾರಂನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೋ ಒಳಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮುಗ್ಗರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮಾಜೀ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು. ಇವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರು ಎಂದು ಇವರಿಗೇನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಎಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಸ್ಟೀ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲ ಯಾವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕೈ ಹಾಕಿದಿರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಆಗ ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಗ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ದಾನ ಕೊಡಬೇಕೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಸಭೆಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಲಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಇದೇ ಫಾರಂನ್ನು ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಹಾಲ ಡೈರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲೂ ಹಾಲು ಡೈರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,

ಇದರ ಪ್ರೆಸ್ ಕಟ್ಟಿಂಗು ಕೂಡ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಫಾರಂನ್ನು ರೂ. 14 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬನ್ನಿ ಮಂಟಪದ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗನ್ ಹೌಸನ್ನು ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಮುವ್ವತ್ತು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಾಗಕ್ಕೆ 11-12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇತಿ ಮಿತಿ ಇರಬೇಡವೇ ? ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಈಡಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರವರು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರವರು ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಭಾಗಶಃ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಯಾರು ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ..........

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಕಾಲ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಇತಿ ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗೊಳಗಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ಚಾಸಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅಂಶಗಳ ಎಲ್ಲ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—Madam, the Leader of the Opposition is making wild allegation. He must frame a charge sheet, prove them and pass it on to you. Because he has the privilege to talk anything, he is abusing that privilege. I cannot tolerate it. Merely because he is the Leader of the Opposition, he cannot insult, insinuate or defame me. Let him say this outside the House and then he will face the consequences.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಪದವನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—The question of big or small does not arise. If I lose money I lose something; but if I lose my character, I lose everying. I have not lost my character like him.

Sri C. BYRE GOWDA.—The Hon. Minister Sri Azeez Sait said that he has not lost his character like him. He should withdraw those words.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—If he does not withdraw those words, I cannot allow the House to proceed.

Sri AZEEZ SAIT.—Then I also cannot allow the House to proceed with these wild allegations.

Sri D. B. KALMANKAR.—When the Leader of the Opposition has made some vague and wild allegations, he must substantiate them. It is no good making vague, wild and amorphous allegations without quoting instances. What is happening in this august House is that only some vague and wild allegations are being made. It is no good making character assassination without substantiating the allegations.

Sri B. SUBBAIAH SHETTY.—The Leader of the Opposition has given a threat to this House that he wont allow this House to continue. I demand that he should take back those words.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—It is only to avoid this kind of thing that we, the members of this House whether on this side or on that side, are expected to follow certain well established conventions. To may mind one of the functions is to avoid saying in this House what one would not normally say outside the House because we are all very privileged persons in the House and get away with it. But, I think the spirit of functioning of the House demands that we put restraint on ourselves and avoid saying things which we will not normally say outside. Sometimes in the heat of debate certain words are exchanged and when that Happens, I think, it creates an unfortunate situation and I am sure the Leader of the Opposition or the Minister Sri Azeez Sait had no intention of casting serious aspersions. They have said certain thingt in the heat of the moment. My suggestion is it is an appeal mainly to the Leader of the Opposition that this exchange should be forgotten and he should proceed with the debate. After all what was said, was stated in the heated moment and there was no intention to insult each other. I would once again appeal to the Leader of the Opposition and also to members on this side of the House to avoid using expressions or casting aspersions which might create a situation of this kind. It is an unfortunate situation which I think we should forget and proceed with the work.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್.—ಕಳ್ಳ, ಬೇರೆಯವರನ್ನೂ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರುತ್ತದ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri M. Y. GHORPADE.—It amounts to character assisination.

Mr. CHAIRMAN.—I request the hon. members not to use harsh words. Please continue the debate.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—I am prepared to challenge what hon. Minister has thrown against me.

Sri AZEEZ SAIT.—I too am prepared to meet the challenge of the Leader of the Opposition.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—There are two points. ನನ್ನ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. I am not at all going back. I am prepared to assert the charges that I have levelled against him. I am going to prove it.

Sri AZEEZ SAIT.—Why are you threatening? If you are in possession of documents, please forward them to the Speaker and let an enquiry be conducted. I have been accepting your challenge.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಯಾರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಛಾರ್ಜುಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri M. Y. GHORPADE.—The point is, whatever words that are used is unfortunate. Both have accused each other of corruption.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am going to stand by whatever the words I used.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Sri AZEEZ SAIT.—I have not said that. I quoted a proverb.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—I have been in public life for the last 25 years and I have some blood running in my veins. If the member is prepared, he must substantiate his charges. There is no use of threatening and dragging my name like this. The world is there to see you and see me.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We will examine the records. In the meanwhile the hon. member may please continue the speech.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—You are going to examine the words used and then you will give your ruling. I do not want any reply. He has made two allegations. He must be prepared to prove. He said "you have lost your character". ಮತ್ತು "ಯಾರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri M. Y. GHORPADE.—This is a heated moment. I say on behalf of the Government that those unfortunate exchanges may be expunged.

MEMBERS.—No, no.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am not prepared for expunging those things. I am prepared to take these challenges and whatever allegations made so far as my character and integrity are concerned I will give whatever time Sri Azeez Sait requires to prove those things.

Sri AZEEZ SAIT.—I have better things to do.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Whatever the allegations I have made against the Transport Minister, I have sufficient documents to place before the House and to question his integrity. That I am going to do. If I am not able to do it, I am prepared to apologise. I have got sufficient....

Sri AZEEZ SAIT.—You place it.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I am going to place it before the House and I will ask the Speaker to take up the matter whenever time permits.

Sri AZEEZ SAIT —It should be taken up tomorrow itself.

Sri M. Y. GHORPADE.—The procedure is, if any one makes a serious allegation against a member, then he will give personal explanation. He is willing and therefore the matter ends there.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—So far as the Minister is concerned I agree that whatever allegations I have made, I am prepared to take that responsibility. With responsibility I have made that challenge. So far as other charges are concerned, let the Minister be prepared to take. I do not want to leave it at that. Please don't try to deviate. If I have lost my character, I have no moral right to stay here. I am prepared to take the challenge. I am prepared to allow time to prove those two charges. He must accept that challenge.

Sri M Y. GHORPADE.—The point is...

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I have great respect for the Finance Minister. Let the Chair take a decision.

Sri M. Y. GHORPADE.—Sri Deve Gowda here is not functioning in his personal capacity. Of course I understand his feelings. As the Leader of the Opposition he has to advise.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I have respect for you. He must accept my challenge and I am prepared to accept his challenge.

Sri M. Y. GHORPADE.—I am only trying to say that you should advise all of us as to how the House should proceed. Whenever such unpleasant exchanges have taken place, it has not resulted in the complete stoppage of business of the House. The rights of other members are also involved and let us not make it a personal thing.

Sri D. B. KALMANKAR.—On a point of order. During the debate the hon. Leader of the Opposition said certain things. I will refere to rule 289. When the Leader of the opposition was speaking he made some allegations against the hon. Minister for Transport regarding a

particular deal, about the property belonging to the ex-Maharaja of Mysore and said that the Divisional -Commissioner and the Minister have got a hand in the deal. He also said that he has got evidence and notes that the hon. Minister has got a hand in the purchase of certain chassis and deals are of a doubtful character. So my subbmission is, as per rule 289 no allegation of a defamator or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply. Therefore, before he makes specific allegations he should have given intimation.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—All that I would urge is, the debate must be conducted in a very sober way and in a dignified way, not making personal insinuations. All the same, something has happened and I would urge upon the Leader of the Opposition to proceed with the speech. We are getting the records in a couple of minutes and we will examine and see what best we can do. I request the leader of the opposition to proceed with the speech.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈಗ ತಾವು ರಿಕಾರ್ಡು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಚಿವರು ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಬಂತಲ್ಲವೆಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಉದ್ರೇಕದಿಂದ ಇವರ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಇದು ಈಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri D. B. KALMANKAR —I insist on the ruling because an allegation is made. I also invite your attention to rule 288.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have followed what you mentioned. Strictly considered those rules do not apply in this case. The leader of the opposition will proceed.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವಾಯ್ಡ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಅಷ್ಟು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

4-00 P. M.

ಅದೊಂದು ಭಾಗ. ಇನ್ನು ಅದರ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿಷಯ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಯಾರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗ ಇಂತಹವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಮೇಲೆ ನಾವು ಅರೋಪಣಾಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Things which are very clear need not be rendered further clear. It is like this ; I will read it.—

"Sri AZEEZ SAIT.—Sir, the Leader of the Opposition is making wild allegations. He must prove them, frame a charge sheet and pass it on to you. Because he has the privilege to talk anything, he is abusing that privilege. I cannot tolerate it. Merely because he is the Leader of the Opposition, he cannot insult, insinuate or defame me. Let him say this outside the House, so that I can take action against him.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಪದವನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—The question of big or small does not arise. If I lose money, I lose something ; but If I lose my character, I lose every hing. I have not lost my character like him."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I feel the last sentence is very unpleasant. I would urge upon the Hon'ble Minister to withdraw it.

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, since you desire, I withdraw that sentance.

I am not questioning your ruling: I request you to judge the Leader of the Opposition also with the same yard-stick.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—unfortunately, at that time, I was just called for Tea. But judged in the context of things...

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, you have with you the portion from where I have started addressing the Hon'ble Speaker who was in the Chair at that time. But the earlier portion as to under what context I was forced to say this is not before you.

Merely because he is the Leader of the Opposition, can he make wild allegations as he like; because he has the privilege to talk anything ? At this rate, he can hang anybody.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He has explained the position clearly.

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, I request you to call for the earlier record also.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That can also be done. But I would urge upon the hon. members to have a dignified approach so that dignity and decorum can be maintained.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No. 6007
ದಿನಾಂಕ Date

Sri AZEEZ SAIT.—With due respects to the Chair, I would like to submit one thing. As you know I was your colleague in this House when we were in the Opposition. If one has to make a charge, he must be in a position to make it outside also. Because one has the privilege to talk anything here, one cannot make wild allegations. One can fool a person once, but not always. I would bow my head if the charges are proved. I am not sticking to the power. I have seen lot of power. I was born with a golden spoon. Since the Leader of the Opposition made a challenge, he has to prove it. One cannot make vague allegations. One should make sober speeches.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವವನಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ವೇಗ್ ಅಲಿಗೇಷನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ಅಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್,—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನೇನು ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಳುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಅಪಾದನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚರ್ಚೆಗೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಲಂಗು, ಲಗಾಮು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

Sri H. S SIDDAPPA.—The Hon'ble Minister said that the speeches should be sober. I whould like to know from the Chair who was not sober. ಲಂಗು, ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೋ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

(*Many Members from the Opposition stood up*)

Sri B. B. SAYANAK.—It is too much from the Hon'ble Minister.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—I will condemn the way in which the Minister talks.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon. members may please resume their eats.

Sri H. S. SIDDAPPA.—I am sorry for the words used by the Minister.

Sri. M. Y. GHORPADE.—Sir, this should be put an end to. When the Leader of the Opposition sends the record to you, the Chair can take appropriate action at the appropriate time.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಲಂಗೂ ಲಗಾಂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ? ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದೇ ?

Karnataka State Archives,
(Departmental Library)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

I request the hon. member to resume his seat. Hon. leader of the Opposition may kindly resume his speach.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Whatever I have said, I am going to own it. I do not go back upon them.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I ve y much appreciate it, Please continue your speech

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. It applies to all the members of this House.

(Sriyu'hs: V· tal Nagaraj, K. Lingappa, Byregowpa stoop up)

These words must be expunged fr m the proceedings. The Hon. Minister cannot use such words.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I request all the hon. members standing to resume their seats.

(Sri Azeez Sait was seen going out)

Sri S. BANGARAPPA.—I request you to please get the Hon. Minister to the House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸಚಿವರು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಷಲ್‌ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಿಸಿ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರು ಹಾಗೆ ಸಭೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಓಡಿ ಹೋಗಬಹುದೇ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us be a bit serious. I have told that we must have some restraint and sober language. Even if some members are erring, the Chair is there to do the needful. I shall go through the entire records and see what can be done. I cannot understand so many members standing and talking at the top of their voices. The followers of the Hon. Leader of the Opposition were making parallel speeches.

Sri H. S. SIDDAPPA.—I never made any speech.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Your leader requested you to resume your seat, but you did not resume. I shall go through the entire record and see what best can be done. If something is there which is required to be expunged, I shall certainly expunge them; but some time is necessary for that.

(ಶ್ರೀಗಳಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಬೈರೇಗೌಡ ಇವರೆಲ್ಲರು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದರು)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This is not the way of working the Parliamentary democracy. Hon. Leader of the Opposition may please continue his speech.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗಲೂ ಅದೇ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇನು ಛಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ಛಾರ್ಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಈಗಲೇ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಈಗಲೇ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಯು ವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೇ ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ, ಅತ್ತ ಕಡೆ ನಾಯಕರು ಯಾವಾಗಲೂ ನನಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತೂ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅತ್ತ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತ್ತ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗಾಗಲಿ, ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳತಕದ್ದು ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ವೃಥಾ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಹರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಇವರೇನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಒಂದು 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಪೋಲಾಗಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ಈ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಯಾವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಮಾಡಿದ್ದಿರಿ? ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಈ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ, ಇದರ ಔಚಿತ್ಯವೇನೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಅಗತ್ಯ. ತಾವು ಏನು ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 30—34 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರಾಯನಕರೆಗೆ 14 ಲಕ್ಷ, ಬನ್ನಿಮಂಟಪದ ಜಮೀನಿಗೆ 6 ಲಕ್ಷ, ಮದ್ದಿನ ಮನೆಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆಯ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ 11 ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 34 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗರ ಆಸ್ತಿಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಬಹುದೆ? ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೇ ಆಗಲಿ 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ನಗರ ಆಸ್ತಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ಬೇರೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ನಿಮ್ಮ ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಯಾರಿಗೂ 2 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳು ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರು ಈ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಔಚಿತ್ಯವೇನಿತ್ತು, ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಹಣ ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದು, ಇಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದರ ಔಚಿತ್ಯವೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂಭಂಧವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಬೇಕು?

ಇಂದು ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಅದು ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನು ಕೊಂಡು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮೊನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟಿಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಒಂದು ಸಮಾ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಸರಕಾರ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕವಾಗಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಕಾರಣ ಕೊಡಬಹುದು. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹೇಗೆ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದಾಗ ಅವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿವೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—It is not the fault of the Government. It is the fault of the Society or the persons who man the Society. They indulge in doing such things. Should we blame the Government for this ?

Sri V. N. PATIL.—Is it not the duty of the Government to mould the character of the society ?

Sri D. B. KALMANKAR.—It is the responsibility of the people

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲು ಈಗಿನ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅನುಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ವಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದ ಆಧಾರದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಲೆವಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದು ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಚುಟರಿ ಬಾಡಿ ಮಾಡಿ. ಅದು ಲಾಭ ಅಥವ ನಷ್ಟ ಇಲ್ಲದೆ ನೋ ಲಾಸ್ ನೋಪ್ರಾಫಿಟ್ ಬೇಸಿನ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲಿ. ಅದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ, ಅಂಥ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು ; ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿರಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ. ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯುಟರಿ ಬಾಡಿ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶಮಾಡುವುದು ಉಚಿತ. ಸರಕಾರ ಕೈಸುಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಇಂದು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು ದ್ವಿಮುಖ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವುವು. ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದರದಲ್ಲೇ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಿಲ್ಲು ಮಾಲೀಕರು, ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ನೀತಿ ಧೋರಣೆ ಏನು ? ಈ ದಿವಸ ಖಾಸಗಿ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕ ಕೊಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ಭಾಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಲೋಪವೆಂಬುದನ್ನರಿತು ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡು

ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೇ ಒಂದು ನೀತಿ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಮಿಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಹೀಗೆ ದ್ವಿಮುಖ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಟರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬ್ಯಾನ್ ಹಾಕಿರುವುದು. ಕೆಲವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಂದ 4-5ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಣಿಯಬಾರದು. ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರು ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರು.

ಇನ್ನೊಂದು ನಮ್ಮ ಲೆವಿ ಬತ್ತವಿದೆ. ಇದರ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ರೀಚ್ ಆಗಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ 50 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಶೇಖರಣೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಉಳಿದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಗಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿರುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

4-30 P.M.

ತಮಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೇರಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ರೀತ್ಯ 15ಸಾವಿರ ಟನ್ ಗೋಧಿ 5 ಸಹಸ್ರ ಟನ್ ಮೈಲೋ ಬಂತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಪ್ರಮಾಣ ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 50 ಸಹಸ್ರ ಟನ್ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆವಹಿಸಬೇಕು.

ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಸೂಯಿರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 35ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಹೊರೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಸಮನ್ವಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹುಕುಂಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಲವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೇರ್ಮನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಾನು ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಲಘುವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ. ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಹೆಡಂಬೂತವನ್ನು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆವಹಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಡ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಚಾಸೀಸ್ ಪರ್ಚೇಸಿನ ಆ ವ್ಯವಹಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಮತ್ತೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲಾತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಿಗಿ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ, ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ, ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ, ದಕ್ಷ, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಉಚಿತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು. ನೀವು ಕರೆಯಿರಿ ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ, ಈ ಸಭೆ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಆದಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಾದ ಚೇರ್ಮನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಏನು 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು, ನಿಗದಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ, ಅಪವ್ಯಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರು ಇದ್ದಾನೆ, ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ನೋವು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಪೆಡಂಭೂತ ಕೂತಿದೆ. ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಒಬ್ಬ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರ್, ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಅವನ ಇತಿ ಮಿತಿ ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜಾಣ್ಮೆಯಲ್ಲ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂಚೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲ ; ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ನಡತೆ, (ಅವರು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು) ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು, ಈ ಸಭೆಯು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಿರಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಿಗೆ ಎಷ್ಟು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಹೋಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ವರ್ತನೆ ನಮ್ಮ ನಡತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು, ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವವರೆಗೂ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿರುವವರೆಗೂ, ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri V. N. PATIL (Humnabad).--The question of opposing or approving this Appropriation Bill, becomes altogether different. because, there are sever l additioual demands which reqire more amounts and it has cot been done and where lesser amounts could have been sufficient, more amounts are given. At the same time, why I

have got my own reservations about it-I am not opposing it-is because, if I am to support this Appropriation Bill, definitely, there must be some cogent evidence for it. The activities of this Government can be considered to be based on its speeches. It will be wisdom rather to consider such things. If the Government stands for Socialitic lines, we will have to support it We will have to support it at any cost, when it is preaching on Socialistic lines, but if the ultimats benfits of its preaching are reaching the vested interests of the monopolists, then definitely we will have to oppose.

The wholesale grain merchants in Bangalore came in a procession to Vidhana Soudha on 21-3-73 to protest against the nationalisation of wholesale trade in foodgrains. By whom was this 'bundh' call was given? By whom was this organised? It was not for the benefit of the common man, peasantry, middleclass. It was organised by the vested interests. Unfortunately, the Chief Minister committed an indiscreet act in gracing that occasion when businessmen of Bangalore were protesting against the policy of Government. The Chief Minister who swears by socialism, secularism and democracy should not have met the processionists who consisted of monopolists and men belonging to big trade. How are these black-marketeers helping the Government? Can you purchase anywere in Bangalore City rice for less than Rs 2-per kg.? The Chief Minister unfortunatley also received a memorandum from these big traders opposing Government decision. I think some Ministers also met these monopolists. These monopolists are citizens representing a particular class of vested interests.

Sri M.Y. GHORPADE.—The Chief Minister has reiterated the policy of the Government. He did not resile from the policy of the Government regarding wholesale trade in foodgrains.

Sri V.N. PATIL.—It may be so. But Government in addition to implementing what they preach should also in their action so show that they are above suspicion and that they are not allying with vested interests. In that way they must make people believe them. In Bangalore we cannot get five kgs.- even 2 kgs. of rice per head. The morale of the ordinary man is shattered; his economic structure has completely collapsed. There is a parallel Government by black-marketeers and by those who are indulging in anti-social activities. But these are the gentlemen who are honoured as V.I.P.s when high dignitories come to the State. For instance, when the Hon' ble Prime Minister visited Basavakalyan, it was a job for me to obtain a pass and get entrance to the function. It took a lot of time for me. But to my great surprise I saw toddy contractors were there securing comfortable places. It my be imagined what is the amount of pressure that those tycoons exert on official circle. Practically officials are at their mercy. These toddy contractors, though rich persons, cannot sign their names; they can put their thumb impressions only. Yet because they maintain big cars and command all sorts of influences they can command anything from officials. This kind of attitude

(SRI V. N. PATIL)

should change and real practical socialism should be practiced. Now coming to drought situation I am sorry to say that whatever programme is chalked out for the drought area is not implemented properly because that programme is being mis-used again by these vested interests. Goverement are aware that 70 per cent of the cattle in those areas are dead and gone and only 25 per cent remain with the peasantry. Likely in the month of May or June when we are hoping welcome rain showers it is likely that most of the agriculturists will not be able to cultivate their lands for want of cattle. The Finance Minister has got a clear perspective of the situation there and the future needs. Then, as the Government make provision for purchasing maximum number of tractors what instructions have they given to the Agro-Industries Corporation for fetching the maximam number of contractors? Then what about the arrangements made for supply of agricultural imple nents and tools which the agriculturists require. Let the Finance Minister apply his mind to these aspeets first. Let him see in Maharashtra. For speedy implementation of relief measures in drought areas, where one Assistant Commissioner existed it is increased to two; where one Tahisldar existed, there are two in that place; one for day-to-day administration and another for looking after relief measures such measrues should be adopted in our State also to facilitate expenditious disposal of work.

Another very curious thing I noticed was that chits have been issued to farmers to collect seeds for cultivation now in this summer season. Bajra and Jawar seeds will be supplied at subsidised rates I think. This is neither the climate nor the apportune time for sowing of and cultivation of this Bajra and Jawar.. The cultivators need these seeds in the month of May and June when rains are expected. Now what is to be done is to build a buffer stock. If it is supplied now, they will not be available when they are necessary. It is a pity that the problems of the peasantry are not understood by the official machinery. The pace of drought operations has also suffered considerably on account of offieial lethargy.

Donated fodder that is being supplied is sold at 25 paise per kg. This fodder is being supplied from the old Mysore area collecting it as dole. What is collected as dole should be supplied free to the poor people in drought areas. That apart even the full quantity of fodder collected from old Mysore area is not loaded to the lorry. Half the lorry is being loaded with rice and that rice is being sent to Gangavathi area. With the result fodder does not reach the drought striken areas; even two tonnes of fodder does not reach its destination. For this, officers are responsible because they are not alert in detecting smuggling of rice. I have represented this to the Finance Minister.

Inhuman conditions could be seen in relief centres. Children of 8 to 10 years are using hammer for metal breaking; their hands are

always bleeding. On the spot or nearby there is not even one First Aid Centre.

Their hands are bleeding and they are suffering from titanous infection. But there is no medical aid for them. While putting the black stone is it not possible to put them just below a tree so that human beings can go there and work in human conditions? Not a single shed has been put up and they have to work in the hot sun in a place where rains have miserably failed under miserable climatic conditions. In these circumstances, if human beings are made to work, will this not remind them of the days of slavery? Are they not entitled to say that they are being exploited more than during the salvery period? With these words, I conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ 1973ಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 2 ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಜೀಪನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಉತ್ತಮ ವೇಗದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಾಸೀಲ್ದಾರರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಸೀಲ್ದಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ವಾಹನದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಬಹುಭಾಗ ಕಾರ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪರ್ಕ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತುರುವೇಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನ ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 1934 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ 1938 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೋ ನೇಮಿಸಿದಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿನ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 3 ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ, ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗ ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವು ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಟಾಡಿ ಹರಾಜನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರಾಗಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಧ್ಯೇಯ ವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಟಾಡಿ ಮತ್ತು ಲಿಕ್ಕರ್‌ನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರಾಗಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಈವಾಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹರಾಜನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಈರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತನ್ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವಾದದ ಒಂದು ಹಂತವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜನರಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಜಿ. ಎ. ಡಿ.ನಲ್ಲಿ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವರಪ್ರದವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಇತರೇ ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಬಾಬುಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 13 ನೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಉತ್ತಮ ವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ದಕ್ಷತೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಅಭಾವ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗ ತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇತನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಅಂಥ ಉತ್ತಮ ಗುಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಳಂಕವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗಲಾರದು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವರ್ಷ 240 ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವಾದರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ತಕ್ಸೀರು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಕ್ಸೀರು ಸಾಬೀತಾದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಹಣಕ್ಕೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಜನಗಳ ಹಣಕ್ಕೆ ಲೋಪ ಬಾರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಜನಗಳಿಂದ, ಜನಗಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ, ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ, ಹಣದ ಅವ್ಯವಹಾರ ಇವುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಹಣ, ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಣ ಲೋಪವಾಗದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡತಕ್ಕ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಎಂದರೆ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು, ತನ್ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಆಗಿರುವಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗಲು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ದಯಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I have a point to make. Article 205 (1) (a) of the Constitution reads thus :

> "205. (1) (a) if the amount authorised by any law made in accordance with the provisions of article 204 to be expended for a particular service for the current financial year is found to be insufficient for the purposes of that year or when a need has arisen during the current financial year for supplementary or additional expenditure upon some new service not contemplated in the annual financial statement for that year, or......"

Sir, I would like to bring to your kind notice that the Government and Mr. Ghorpade with all his rich experience and expertise knowledge of economics is misusing his position.

Sri M. Y. GHORPADE.—Sir, I may point that a similar point was raised two days ago and the Chair has given a ruling to that effect. This is a thing which happens not only in Mysore State but almost all other States do have supplementary and additional demands ..

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I want the Hon. Finance Minister to compare always with what is good and not with what is bad.

Sir, the amount of about 11 crores that is now asked for by way of Supplementary Demands is not for any particular service. It is for about 26 items and is not new also. They knew it. When the budget is prepared the officer in charge of budget must forsee these things They have 365 days at their disposal ; they have a big army of officers; so many section officers ; so many Clerks and any number of IAS Secretaries, who are now called as Commissioners. They have also the Financial Advisor In case any particular item is overlooked ...

Sri M. Y. GHORPADE.—Don't you expect the Hon'ble Speaker to give a Rulling ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—All over the country there are Rulings on this. We are following very old practices. 100 years back, they used to say that the world was flat. Now things have changed. The Hon'ble Minister for Finance, I think, is arguing a very bad case. I want a new Ruling because it is a new set up.

Mr DEPUTY SPEAKER.—This is a wonderful Point of Order which I have come across today. This was raised some time back and it was replied also. But the vehemence is original. I may add it is valourous also. But it is a thing which has been almost decided. I

could have understood it if it had been raised yesterday. Supplementary Demands have already been voted and accepted unanimously by the House. Now we are in the midst of Appropriation Bill. At this late hour, there is no force in raising that point. Moreover this is a practice adhered to in the Government of India and other State Legislatures. Therefore, I am unable to uphold the Point of Order and I hope the hon. member Sri C. M. Arumugham would also appreciate it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನದು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇವೊತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Appropriation Bill will have to be passed, the half-an-hour discussion must also be concluded today.

Sri T. R. SHAMANNA.—Appropriation Bill can be taken up jointly or severally.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜವಾದ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊರಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ನೀಡಿದ ವಚನವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರೈಸಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ ಕ್ಲೀನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವಚನವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೆಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಉಲ್ಲೇಖ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವಚನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿರ್ಮಲವಾದಂತಹ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಣೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆಡಳಿತ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಷಾದ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಮಲವಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಜಾರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಕೂಡ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಜಾರು ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿದೆಯೋ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಷಾದ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 300 ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ)

ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳು ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೆದರಿಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರವಾದಂತಹ ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರವಾನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಖಾಸಗೀ ದವಾಖಾನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಟ್ಯೂಬನ್ನು ಹಾಲೆಂಡಿನಿಂದ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದು ಸಪ್ಲೈ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 14ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅವಾರ್ಡುಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದು ದಿವಾನಿ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕ್ಷಾಮಗ್ರಸ್ಥ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಇವರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಜನರಿಗೆ ಡೈಲಿ ವೇಜಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಕೊಯ್ನಾ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ನೀರು ತರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಬೇಗನೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೆನ್‌ಶನ್‌ದಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 53 ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪೆನ್‌ಶನ್ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎ ಜಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬೇಗನೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಪೆನ್‌ಶನನ್ನು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಫೈಲ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡದೆ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ನಾನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಫೈಲು ಬಂದಿದೆ. ಎ ಜಿ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 500 ಜನ ಹುಡುಗರು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 'ಬಂಗಾರದ ಮನುಷ್ಯ' ಎಂಬ ಚಿತ್ರವು ಇನ್ನು 15 ದಿವಸ ನಡೆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ಸ್ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಸಿನೇಮಾ ಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ 15 ದಿವಸ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಿಚುವೇಶನ್ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಓಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಒಂದು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಈ ಸಭೆಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯುತಕ್ಕದ್ದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ ದೇಶದ 21 ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಖೋತಾ ಬಜೆಟನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಖೋತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಾಲ ಸೋಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ 9ವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಲಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಿಸ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಟಿ ಎ. ಡಿ ಎ. ಮತ್ತು ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜೀಪ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀ ಜೀಪುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹಿಸ್ಟೋರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡೀಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇದರ ಬೇಡಿಕೆಯು ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುವಂತೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಮೂಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಪರವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವರ ಲಂಚಕೋರತನವೇ ಕಾರಣ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ನಾನು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 13 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, 15 ಜನ ಲೆಕ್ಚರರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಹಣ ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. 216 ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಈಗ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸರಿಯಾದಂಥ, ತರಪೇತಾದಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಲ್ಲ. ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಫರ್ನಿಚರ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟೋಕನ್

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. This is an authenticated information that there are 13 students in that Junior College with 13 lecturers.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please be brief.

Sri T. R. SHAMANNA.—You have allowed me 10 minutes to speak. I don't take more than 10 minutes.

ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಡೀಸಲ್ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೀಸಲ್ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ? 22 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಕ್ಕಿ 1-75 ಪೈಸೆ. ಅದೇ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 2-25 ಪೈಸೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಣರೋ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಣರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬೆಲೆ ಈಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು? ನಾವು ಈಗ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಹಾಗೂ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಮೋಸವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಆಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು, ಇವು ಗ್ರೀನ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಜ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬಹಳ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದ ದುಡ್ಡು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೆಂಬುದೇ ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ಸ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಅವರು ಪೆನ್‌ಷನನ್ನು ಕ್ಲೇಮ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪೆನ್‌ಷನನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂಹವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೆ ಕಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇವಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೂ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲವಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಂಥವರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು. ಅದು ಅನಂತರ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ 27 ಲಕ್ಷದ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬತ್ತವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 6,856 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ರೈಸ್, 5,538 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಬತ್ತವನ್ನು ಈಗ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಆದಕಾರಣ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಟ್ರೇಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಡೈರಿ ಫಾರಂ ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಡೈರಿ ಫಾರಂಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ ಬಂತು. ಆಕ್ವಿಸಿಷನ್ ರೇಟ್ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದು 20-22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಏನು ಆಕ್ವಿಸಿಷನ್ ರೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಆಡ್ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇನ್‌ಪುಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರೂ ಸಹ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬರಗಾಲದ ಪರಿಹಾರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಸ್ಪದವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಂಗೀಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the Mysore Appropriation Bill, 1973 for consideration and vote of the House.

The question is:

"That the Mysore Appropriation Bill, 1973, be taken into consideration.

The Motion was adopted

Clauses 2, 3 and the Schedule

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the clauses and a the Schedule to the vote of the House.

(Mr. DEPUTY SPEAKER)

The question is :

"That Clauses 2 and 3 and the Schedule do stand part of the Bill."

The Motion was adopted

Clauses 2 and 3 and Schedule were added to the Bill.

Clause, 1 etc

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will now put Clause 1, etc to the vote of the House. The question is :

"That Clause 1, the long Title, the Preamble and the enacting formula do stand part of the Bill.

The Motion was adopted

Clauses 1, the long Title, the Preamble and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to Pass

Sri M, Y. GHORPADE.—I beg to move :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1973, be passed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Appr priati n Bill be passed."

The Motion was adopted, and the Bill was passed.

Mysore Appropriation (Vote on Account Bill 1973) Motion to Consider

Sri M. Y. GHORPADE.—I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973, be taken into consideration."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973 for consideration and vote of the House.

The question is .

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973 be taken into consideration.

The Motion was adopted

Clauses 2, 3 and the Schedule

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will put the Clause and the Schedule to the Vote of the House :

The question is :

"That Clauses 2, 3 and the Schedule do stand part of the Bill.

The Motion uas adopted

Clauses 2, 3 and the Schedule were added to the Bill.

Clause, 1 etc

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will now put Clause I, etc to the Vote of the House.

The question is :

"That Clause 1, the long Title and the Preamble and the enacting formula do stand part of the Bill.

The Motion was adopted

Clause 1, the long Title and the Preamble and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri M. Y. GHORPADE.—I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973, be passed.

Mr. DEPUTV SPEAKER.—Motion moved :

The question is :

"That the Mysore Appropriation (Vote on Account) Bill, 1973, be passed.

The Motion was adopted and the Bill was possed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is one Half-an-hour discussion on the agenda. I have received an intimation that the Minister is busy on some work and he has requested it may be taken up some other day.

Absence of the Minister for Municipal Administration

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಏನಿತ್ತು? ಅವರು 'ನಾನು ಬಿಜಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.' ಎಂದು ಒಂದು ಕಾಗದ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲ ನಾವೇನೂ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದವರು ಇಲ್ಲ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರ ಅರ್ಥವೇ!

Sri S. BANGARAPPA.—I am also busy. That is not the way a Minister should conduct himself. The matter is on the agenda, and the Minister knows it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I know that. Please resume your seat.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಈ ದಿವಸದ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಏಕೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರದೆ ಹೋದರು ! ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥಾ ವರ್ತನೆ ಸಲ್ಲದು. ಇದು ಸಭೆಗೆ ಅವರು ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಅಗೌರವ. ಇದೇನು ಸಭೆ ಎಂದು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದಲೂ ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ? ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಯವರೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ? ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಏನೂ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲವೋ ? ಅವರನ್ನು ತಾವು ಈಗ ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಲೇ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂಥ ಕೆಲಸ ದೇಶ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕೆಲಸ ಅವರಿಗೇ ಇತ್ತೇನು ! ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಇದು ಸಭಾಗೌರವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದೇ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಲ್ಲಿ ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ, ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.......

Sri B. B. SAYANAK.—Sir, you yourself have said that there is half-an-hour discussion. at that time, had you not received any intimation from the Minister ? When the discussion is about to begin, you are telling there is intimation from the Minister.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I know what you have been telling. I have also stated repeatedly that no work is more important than the work in this House. About the query, Mr. Sayanak has raised, I must tell you, I received it only about 5 minutes earlier. If I had received it much earlier, I would have told the House at that time. So far as I am concerned, I am not going to conceal anything.

Sri S. BANGARAPPA.—This is highly intolerable, Sir.

Sri K. M. NAGANNA.—'I am otherwise busy and so this may be taken up some other day' he says. Is this the way he should treat this honourable House ? It is an insult to this House. He has no right to remain as a Minister. He must immediately resign or he must be asked to get out.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಿದೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ತಾವೇನು ಸಭೆಗೆ ಓದಿ ತಿಳಿಸಿದಿರಿ ಆ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾರು ರುಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೇಯೇ ? ಅಥವಾ ಅವರ ಪರ್ಸನಲ್ ಸಿಕ್ರೆಟರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೊದಲು ಸಭೆಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He has said he is held up in the midst of urgent work.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು ಸಭೆಗೆ ತುಂಬಾ ಅಗೌರವವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುದಿವುಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK.—The House is more important than any other work.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That I have myself stated.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಸಾಲದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಈ ಕೂಡಲೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ದಿವಸ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯು ಚರ್ಚೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ..

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If some of the Hon, Ministers take the responsibility of bringing the Minister, it would be better, because I have my own limitations. I have only duties to perform and no rights. I cannot be a dummy spectator here.

Sri K. M. NAGANNA.—He is supposed to be here at 6 O' Clock.

6-00 P.M.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—According to the Agenda Hon. member Sri K. Puttaswamy has to raise half-an-hour discussion. Some Minister of State has been made to run to bring Sri Basavalingappa. That is way, I request the Hon,ble Deputy Speaker to kindly allow the House to take up this matter. By the time Sri Puttaswamy raises the discussion and completes his speech, the Hon'ble Minister Sri Basavalingappa can come and reply. There is joint responsibility.

Sri M. Y. GORPADE.—Fortunately I am informed that we have been able to contact Sri Basavalingappa over telephone and it is likely that he will come shortly.

Sri S. BANGARAPPA.—We cannot wait here for the arrival of the Hon'ble Minister.

Sri M.Y.GHORPADE—I agree that the Minister oughat to have been here because his subject is on today's Agenda. Now that the Minister is not here, under the circumstances, the best that we could do is to try to contact him and ask him to rush to the House. He has been contacted and he will come. It is better that he replies to the discussion because any reply from me will not be equally satisfactory. Let us proceed with the Agenda and in the meanwhile the Minister will come and reply.

Sri K. M. NAGANNA.—I think there should be no objection.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ಸಭೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಇದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಭೆಗೆ ಅಗೌರವಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಇಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ಇರುವಾಗ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಚೀಟಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಜರೂರು ಕೆಲಸವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಚೆಗಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮೊದಲು ಅರ್ಜೆಂಟ್ ಕೆಲಸವಿದೆ ಚರ್ಚೆಗಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಚೀಟಿ ಕಳಿಸಿ ನಂತರ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದಮೇಲೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಚೀಟಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಾಲ ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೂಲ್ 377ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ನಿರ್ಣಯ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಗೌರವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—On the spur of the moment I cannot give a decision. If 4 to 5 members stand up simultaneously and speak, what am I to do ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I have a humble suggestion to make. If it is sure that the Hon. Minister Sri Basavalingappa is coming, I will raise the Half-an-hour discussion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon. member Sri K. Puttaswamy will kindly resume his seat. If I get an assurance on behalf of the Government that Hon'ble Minister for Municipal Administration Sri Basavalingappa is coming now, I will give permission to start the discussion. Otherwise, I cannot allow the discussion.

Sri K. PUTTASWAMY.—Not that I have any objection for it. The only point I stress is that the House should have some work to transact.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I fully agree.

Sri K. PUTTASWAMY.—I have absolutely no objection if on the ground of inconvenience to the Hon'ble Minister Sri Basavalingappa to be present in the House, the Discussion is postponed. If it is your pleasure that this matter should be taken on some other day, I have no objection.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. members must understand my embarrassing situation.

Sri K. PUTTASWAMY.—This House cannot wait indefinitely without any work. That would detract the dignity of the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I fully agree. In case, the Hon. member Sri K. Puttaswamy starts his speech and if the Hon'ble Minister Sri Basavalingappa is not here to reply, there will be still more complication. I would permit the discussion if I have an assurance from the Government that the hon. Minister is positively coming to the House now. I have already sufficient trouble and as such I cannot permit the discussion without that assurance.

Sri M. Y. GHORPADE.—We are trying to contact him. We have sent a Minister of State.

Sri S. BANGARAPPA.—When the Hon. Minister Basavalingappa knew that this subject pertaining to his Ministry 's put on the Agenda and coming for discussion, it is his duty and responsibility to be present in the House. It is expected that he should be present in the house. He has insulted the House.

Sri D. B. KALMANKAR.—Since the hon. member Sri K. Puttaswamy says that he has no objection if this matter is taken up on some other day, I think it will be proper if the House is adjourned now in order to maintain the dignity of the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮಾತಿನ ಸರಣಿ ಸರಿಯಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಬಹುಶಃ ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಚಿವರು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಎರಡು ದರ್ಜೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತರೆ ಸಾಕು, ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have repeatedly said what my duties are and I have also stated that no work is more important than the work in this House. I am sorry the Minister is not here now.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಜೆಂಡಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ, ಇಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡವರು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲ. ನಗೆಪಾಟಲಾಗ-ವಂತ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾಳೆ ನಾನು 15 ದಿವಸ ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಂತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ದೇಶದ ಜನ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಆದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now adjourn to re-assemble tomorrow at 9 A.M.

The House adjourned at Fifteen Minutes Past Six of the Clock to meet again at nine of the Clock on Saturday, the 24th March 1973.

THE MYSORE APPROPRIATION BILL, 1973

(L. A. Bill No. 25 of 1973)

A Bill to authorise payment and appropriation of certain further sums from and out of the Consolidated Fund of the State for the services of the financial year 1972-73.

WHEREAS it is expendient to authorise payment and appropriation of certain further sums from and out of the Consolidated Fund of the State for the services of the financial year 1972-73 ;

Be it enacted by the Mysore State Legislature in the Twenty-fourth Year of the Republic of India as follows :—

1. **Short title.**—This Act may be called the Mysore Appropriation Act, 1973.

2. **Issue of Rupees 2,27,20,97,900 out of the Consolidated Fund of the State for the financial year 1972-73.**—From and out of the Consolidated Fund of the State of Mysore, there may be paid and applied sums not exceeding those specified in column 3 of the Schedule amounting in the aggregate to the sum of two hundred twenty seven crores twenty lakhs ninety seven thousand and nine hundred rupees towards defraying the several charges which will come in course of payment during the financial year 1972-73 in respect of the services specified in column 2 of the Schedule.

3. **Appropriation.**—The sums authorised to be paid and applied from and out of the Consolidated Fund of the State of Mysore by this Act shall be appropriated for the services and purposes expressed in the Schedule in relation to the said year.

SCHEDULE

(*See* Sections 2 and 3)

No. of Vote	Services and purposes	Sums not exceeding		
		Voted by the Legislative Assembly	Charged on the Consolidated Fund	Total
1	2	3		
		Rs.	Rs.	Rs.
2	Land Revenue ...	1,30,00,000	5,00,800	1,35,00,800
3	State Excise ...	11,55,000	...	11,55,000
6	Other Taxes Administration ...	1,00,000	...	1,00,000
...	*Debt Services* ...	...	1,89,98,000	1,39,98,000
10	General Administration ...	13,55,000	3,32,000	16,87,000
11	Administration of Justice ...	1,32,000	5,00,000	6,32,000
13	Police ...	50,30,100	...	50,30,100
15	Miscellaneous Departments ..	19,02,000	...	19,02,000
16	Scientific Departments ...	6,50,000	...	6,50,000
17	Education ...	1,55,32,300	...	1,55,32,300
18	Medical, Public Health and Family Planning ...	1,25,00,100	15,700	1,25,15,800
20	Agriculture, Horticulture and Fisheries ...	100	12,900	13,000
22	Animal Husbandry ...	14,00,100	...	14,00,1 0
23	Co-operation ...	4,00,500	...	4,00,500
24	Industries Including Sericulture ...	10,49,000	...	10,49,000
27	Miscellaneous and Developmental Organisations	75,00,0000	...	75,00,000

1	2	3		
		Rs.	Rs.	Rs.
29	Irrigation (commercial) ...	66,84,000	...	66,84,000
30	Irrigation (Non-commercial) ...	1,09,000	...	1,09,000
30B	Capital Outlay on Irrigation etc., (within the Revenue Account) ...	10,00,000	...	10,00,000
31	Public Works ...	2,40,50,000	...	2,04,50,000
32	Ports and Pilotage ...	1,75,000	...	1,75,000
33	Famine Relief ...	11,07,92,000	...	11,07,92,000
34	Pensions and Other Retirement Benefits ...	34,32,000	...	34,32,000
35	Territorial and Political Pensions ...	3,42,000	...	3,42,000
38	Forest ...	48,00,000	...	48,00,000
40	Commutation of Pensions ...	7,34,000	...	7,34,000
41	Miscellaneous Compensations and Assignments	51,51,700	...	51,51,700
43	Capital outlay on Improvement of Public Health ...	95,00,000	...	95,00,000
44	Capital outlay on Industrial and Economic Development ...	57,97,15,400	..	57,97,15,400
45	Capital outlay on Irrigation etc., (Commercial)	3,87,14,000	12,28,000	3,99,42,000
47	Capital Account of Electricity schemes ...	...	13,00,000	13,00,000
48	Capital Outlay on Public Works ...	15,12,000	...	15,12,000
52	Commuted Value of Pensions ...	7,34,000	...	7,34,000
53	Capital Outlay on Schemes of Government Trading ...	2,51,39,000	...	2,51,39,000
...	*Public Debt-Repayments etc.,* ...	...	61,50,99,000	61,50,99,000
54	Advances and Loans ...	76,84,21,200	...	76,81,21,200
	Total ...	1,63,91,11,500	63,29,86,400	2,27,20,97,900

Statements of Objects and Reasons.

This Bill is introduced in pursuance of the provisions of Article 204(1) read with Articls 205 of the Constitution of India, to provide for the appropriati n out of the Consoli lated Fund of the Sta e of moneys required towards defraying the several further charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st March 1973.

M. Y. GHORPADE

TE. HANUMANTHAPPA,
Secretary.

THE MYSORE APPROPRIATION (VOTE ON ACCOUNT) BILL, 1973.

(L. A. Bill No. *26* of *73*)

A Bill to authorise payment and appropriation of certain sums from and out of the Consolidated Fund of the State of Mysore for the services of a part of the financil year 1973-74.

Whereas it is expedient to authorise payment and appropriation of certain sums from and out of the Consolidated Fund of the State for the services of a part of the financial year 1973-74.

Be it encated by Mysore State Legislature in the Twenty-fourth Year of the Republic of India as follows :—

1. **Short title** :—This Act may be called the Mysore Appropriation (Vote on Account) Act, 1973.

2. **Issue of rupees 1,29,70,80,000 out of the Consolidated Fund of the State of Mysore for the financial year 1973-74.**—From and out of the Consolidated Fund of the State of Mysore, there may be paid and applied sums not exceeding those specified in column 3 of the Schedule amounting in the aggregate to the sum of one hundered and twenty-nine crores, seventy lakhs and eighty thousand rupees towards defraying the several charges which will come in course of payment during part of the financial year 1973-74, in respect of the services specified in column 2 of the Schedule.

3. **Appropriation.**—The sums authorised to be paid and applied from and out of the Consolidated Fund of the State of Mysore by this Act shall be appropriated for the services and purposes expressed in the Schedule in relation to the said year.

SCHEDULE

(*See* Sections 2 and 3)

No. of Vote	Services and Purposes	Sums not exceeding		
		Voted by the Legislative Assembly	Charged on the Consolidated Fund	Total
1	2	3		
		Rs.	Rs.	Rs.
1	Taxes on Income other than Corporation Tax...	1,89,000	500	1,89,500
2	Land Revenue ...	90,52,000	1,000	90,53,000
3	State Excise ...	40,22,000	500	40,22,000
4	Motor Vehicles Acts—Administration ...	6,25,000	500	6,25,500
5	Sales Tax—Administration ...	27,49,000	500	27,49,500
6	Other Taxes—Administration ...	4,03,000	...	4,09.000
7	Stamp- ...	5,33,000	...	5,33,000
8	Registration ...	7,67,000	...	7,67,000
...	Debt Services ...	...	8,79,00,000	8,79,00,000
9	State Legislature and Elections ...	10,06,000	20,000	10,26,000
10	General Administration (excluding Treasuries and Local Fund Audit) ...	98,98,000	4,18,000	1,03,16,000
10A	Taeasuries and Local Fund Audit ...	17,03,000	...	17,03,000
11	Administration of Justice ...	43,02,000	6,33,000	49.35,000
12	Jails ...	18,66,000	...	18,66,000

1	2	3		
		Rs.	Rs.	Rs.
13	Police ...	2,39,00,000	8,000	2,39,66,000
14	Supplies and Disposals ...	67,000	...	67,000
15	Miscallaneous Departments (excluding Civil Supplies Department, Department of Information and Small Savings ...	20,00,000	...	20,08,000
15A	Civil Supplies Department ...	14,65,000	...	14,65,000
15B	Department of Information ...	13,49,000	...	18,49,000
15C	Small Savings ...	92,000	...	92,000
16	Scientific Departments ...	11,04,000	...	11,04,000
17	Education (Excluding Youth Services) ...	11,16,90,000	1,500	11,16,92,500
17A	Youth Services ...	10,00,000	...	10,00,000
18	Medical, Public Health and Family Planning ...	4,41,48,000	1,500	4,41,44,500
20	Agriculture and Horticulture (excluding Fisheries) ...	2,48,92,000	...	2,58,92,000
20A	Fisheries ...	19,22,000	...	19,22.0 0
21	Rural Development ...	1,01,00,000	...	101,00,000
22	Animal Husbandry ...	52,00,000	...	52,12, 00
23	Co-operation ...	67,6,000	1,500	67,61,500
24	Industries (excluding Sericulture) ...	2,03,81,000	...	2,63,8,000
24A	Sericulture ...	15,22,000	...	15,22,000
25	Community Development etc. ...	1,03,27,000	...	1,03,27,000
26	Labour and Employment ...	32,67,000	...	32,67,000
27	Miscellaneous Social and Developmental Organisations ...	2,30,89,000	500	2,39,89,500
29	Irrigation (Commercial) ...	3,37,53,000	...	3,37,53,000
30	Irrigation (Non-Commercial) ...	81,09,000	1,000	81,10,500

30B	Capital Outlay on Irrigation etc. (within the Revenue Account) ...	80,16,000	...	80,16,909
31	Public Works ...	8,10,82,000	25,000	8,11,07,000
31A	Capital Outlay on Public Works (within the Revenue Account) ...	71,05,000	500	71,05,000
32	Ports and Pilotage ...	3,84,000	...	3,84,000
33	Famine Relief ...	9,64,60,000	...	9,64,60,000
34	Pensions and Other Retirement Benefits ...	1,27,26,000	4,60,000	1,31,86,000
35	Territorial and Political Pensions ...	11,85,000	10,000	11,95,000
36	Privy Purses and Allowances ...	2,000	16,000	18,000
37	Stationery and Printing ...	38,00,000	...	33,00,000
38	Forest ...	1,75,10,000	11,000	1,75,27,000
39	Miscellaneous ...	58,60,000	1,000	58,51,000
39A	Grant-in-aid Contributions to Local Bodies and Housing ...	1,00,04,000	...	1,00,01,000
39B	State Lotteries ...	41,67,000	...	41,67,000
40	Commutation of Pensions ...	10,83,000	...	10,80,000
41	Miscellaneous Compensations and Assignment...	42,54,000	2,50,000	45,04,000
42	Compensation to Zamindars ...	16,00,000	...	16,00,000
43	Capital Outlay on Improvement of Public Health ...	15,79,000	...	15,79,000
44	Capital Outlay on Industrial and Economic Development ...	2,80,19,000	...	2,80,19,000
45	Capital Outlay on Irrigation Etc. (commercial)...	7,01,84,000	88,000	7,02,17,000
46	Capital Outlay on Irrigation Etc. (Non-commercial) ...	16,00,000	...	16,00,000
47	Capital Outlay on Electricity Schemes ...	4,74,000	...	4,74,000
48	Capital Outlay on Public Works ...	1,51,97,000	8,000	1,52,05,000
50	Development of Minor Ports ...	6,62,000	97,000	7,59,000
50A	Capital Outlay on Road and Water Transport Schemes ...	1,27,000	...	1,27,000

1	2	3		
		Rs.	Rs.	Rs.
51	Capital Outlay on Forests ...	8,67,000	...	8,67,000
52	Commuted value of Pensions ...	10,50,000	87,000	10,57,000
53	Capital Outlay on Schemes of Government Trading	8,89,17,000	...	8,89,17,000
...	*Public Debt—Repayments etc.* ...	...	29,98,88,000	29,98,88,000
54	Advances and Loans ...	7,46,88,000	...	7,46,83,000
	Total ...	90,77,10,000	82,28,70,000	1,29,70,80,000

Statement of Objects and Reasons

This Bill is introduced in pursuance of the provisions of Article 204 (1) read with 206 of the Constitution of India, to provide for the appropriation out of the Consolidated Fund of the State of moneys required towards defraying the several charges which will come in course of payment during the part of the financial year 1973-74.

M. Y. GHORPADE

TE. HANUMANTHAPPA,
Secretary.

WD 20129—GPB—550—18-7-74